

Pour: Školy EDUCAnet jsou průkopníky moderního vzdělávání

Jiří Mach

Ředitel jedné z institucí sítě soukromých škol EDUCAnet Jakub Pour popsal v rozhovoru pro Právo, jak se odlišuje výuka v jejich školách od běžné a jaké přednosti mají jejich absolventi na trhu práce.

■ Kolik škol EDUCAnet dnes zřizuje?

V Praze máme základní a mateřskou školu, gymnázium a střední odbornou školu s oborem informační technologie. Dále máme v Ostravě gymnázium, v Českých Budějovicích základní školu, gymnázium a obor informační technologie, v Brně ekonomické lyceum a střední odbornou školu obor informační technologie. Dohromady je navštěvuje asi tisíc dětí, nejvíce v Praze, kde jich je 600.

■ Pokud soukromé školy musí nabízet něco navíc, co to je ve vašem případě?

Hlavně je to komunikace s rodiči. Jsme otevření názorům rodičů a pracujeme s nimi. Další zásadní věc je přístup k dětem. Naše výuka je soustředěna na dítě a jeho individualitu. Nehodnotíme děti v rámci třídy v jedné rovině, ale každé zvlášť, tedy jaké pokroky udělalo. Umíme mu říct, na co má kdo talent, co mu jde lépe, co hůře, nač se zaměřit.

Naše evaluace není o známkách, ale je to komplexní hodnocení v rámci osobnostní stránky, přístupu žáka, jak se mu povedlo splnit cíle, které si nastavil. Ptáme se ho a pomáháme mu nastavit jeho vzdělávací cíle, co se chce v předmětech naučit a jakou formou k tomu dojít.

Také je pro nás důležitá rovnost přístupu ke vzdělávání. Děti seznamujeme s pravidly hodnocení, která jsou v každém předmětu transparentně sepsána. Žáci vědí, co je povinnost mít napsáno, co ne, jaké jsou očekávané studijní podklady, aby ročník řádně dokončili, a pomocí jakých kritérií budou jejich práce hodnoceny.

Také je pro nás podstatné, že nespolečáme jen na učitelé z pedagogických fakult, ale oslovujeme významné odborníky z praxe. Obecně se snažíme hodně propojovat teorii s praxí, pořádáme akce, které podporují děti v dané vědě, když se o něco zajímají. Zde mohou žáci získat i mezinárodní certifikáty.

A co nás také hodně odlišuje, je to, že naše školní vzdělávací programy pořád měníme podle potřeb trhu práce, podle potřeb absolventa.

■ Jak?

Například pro školní rok vypisujeme semináře k aktuálním problematikám. Teď máme semináře z virologie a ochrany zdraví, který nám vede zaměstnanec Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

Díky těmto moderním a zajímavým seminářům si děti už od prvního ročníku střední školy mohou zkoušet obory a objevovat věci, které je zajímají, a vyzkoušet si svou strategii. Pokud

chce na medicínu, zkusí si seminář Člověk a zdraví, jestli ho to baví a jestli na to má.

■ Jak dosažené vzdělání ověřujete?

Většina škol dělá pořád testy. Děti ho napíší, dostanou za tři, „neumíš, nashle“, anebo se napsat a po testu vše pustí z hlavy. My se na testy nespolečáme. U nás vznikají žákovská portfolia, žákovské výstupy, děti vytvářejí různé výukové pomůcky, na základě kterých vznikají různá videa. Aby je dítě vytvořilo, musí si o tom něco přečíst, být schopno informace nejen najít, ale i třídit a analyzovat, a poté sepsat rešerše, které vyargumentuje. A to nezapomene.

O absolventy, kteří umí jazyk, na počítači, pracovat v týmu a nehrouřit se, je obrovský zájem

■ Jak se vám daří zohledňovat postoje rodičů, dětí a přitom se držet cílů výuky?

Tady má velký význam formativní hodnocení. O tom se intenzivněji hovoří poslední dva roky v souvislosti s pandemií. Ale my ho používáme již pět let a prošlo řadou vylepšení.

Když ho dobře nastavíte a seznámíte rodiče s plány, co si dítě stanovilo za cíl v rámci svého hodnocení, kam chce směřovat své hlavní úsilí, které předměty jsou pro něj stěžejní, tak pak můžete rodiče a žáky o čtvrtletí začlenit do hodnocení. A to dítě se pak samo podílí na tom, aby se zhodnotilo a řeklo, jak na svém cíli pracovalo, co musí s doporučením učitele změnit, aby se zlepšilo.

To na státních školách chybí. Tady je vidět, že soukromé školy jsou průkopníky moderního vzdělávání. V běžné škole rodič dostane do žákovské známky a akceptuje ji: Máš trojku, tak se musíš víc učit. Ale není tam zpětná vazba, kdy učitel píše, co má žák udělat, aby se mu podařilo své cíle naplnit – zda se má více věnovat vyhledávání informací, nebo má jít do větší hloubky s analýzou vyhledaného.

Zkrátka je chyba, když se v rámci hodnocení nepřenesá odpovědnost na děti, ale dítě jen akceptuje výsledek učitele, že má v testu za čtyři. Ale co má udělat, aby to za čtyři nebylo?

■ Pokud si děti určují svůj směr, neuzavírají si cesty v jiných oborech?

Určitě ne, pokud má škola svůj vzdělávací program dobře nastavený. Nejtěžejnější je čtvrtý ročník, kdy si žáci volí maturitní semináře a to, co chtějí studovat. A ty tři předchozí roky jsou dělány tak, aby měli možnost si vyzkoušet různé obory.

Vzdělávací program musí být nastavený tak, aby seděl na potřeby dětí. Uvědomme si, že ony se mění, a s tím musíme stále pracovat. Současná generace je

Foto PRÁVO – Petr Hloušek

úplně jiná než my, je rychlejší v IT, dokonalejší v angličtině, protože ji používá odmalička. Celkově jsou rychlejší, dravější, protože nemusí tolik s věcmi zápolit jako my. Žáci naší školy běžně již od 1. stupně pracují s cizojazyčnými, zejména anglickými zdroji. Nemusíme je učit, jak vyhledávat, ale musíme je vést ke schopnosti pracovat s kvalitními zdroji, které si budou ověřovat na více místech.

Škola musí umět pracovat s motivací dětí. Už nejde o známky, ale pracujeme s tím, že z nich utváříme absolventy, kteří uspějí ve svém oboru i v životě. K tomu nepomůže známkování, ale přístup, kdy se dítě samo chce zdokonalovat a vzdělávat.

■ Jak upůsobujete plány trhu práce? Ani zaměstnavatelé často nevědí, co přesně chtějí. Přitom víme, že jsme uprostřed rychlého vývoje a ten se bude ještě zrychlovat.

Spolupracujeme s různými agenturami práce, takže víme, po jakých absolventech je největší touha. Máme definovaný profil absolventa, o kterém víme, že může uspět.

Naši absolventi umějí výborně cizí jazyky, protože to musí umět v jakémkoli oboru. Umějí pracovat s IT. Naše výuka napříč předměty hodně staví na využití ICT a dalších nástrojů a aplikací, musí vyrábět videa, stříhat je, rychle pochopit a používat nové technologie.

Od útlého dětství učíme žáky pracovat v týmu, takže musí zvládat komunikaci, umět vyjádřit své myšlenky, názory, respektovat názor ostatních. To děláme úplně běžně v hodinách.

Učitel totiž není od toho, že se postaví před tabuli, odvykládá látku a odejde. Učitel přenáší odpovědnost na děti, postaví je před

problém, který je potřeba, aby vyřešili. V rámci týmové práce by si měli rozdělit role, odhadnout, komu co půjde nejlépe.

A pak, k čemu je finálně vedeme, je zodpovědnost a samostatnost. To víme, že hrozně chybí zaměstnancům na trhu práce. Tedy, že čekají, že je někdo zaučí, vyškolí, někdo jim všechno předá, ale vytratilo se ono „Já si s tím poradím, je to problém, který se pokusím vyřešit“.

Absolvent s našimi univerzálními dovednostmi uspěje v jakémkoli oboru, protože se ty věci naučí

O absolventy, kteří umějí jazyk, umějí na počítači, pracovat v týmu a samostatně si poradit a nehrouřit se, je obrovský zájem. Ostatně pandemie nám ukázala, že se všechno může rychle měnit a že adaptace na změny musí být rychlá.

■ Sázíte na předpoklady, jež bude nutné ovládat v jakémkoli oboru?

Přesně. Každá firma asi nepočítá s tím, že absolvent ovládá svůj obor, protože každá v něm dělá trochu jinak. A tady bych řekl, že absolvent s našimi univerzálními dovednostmi uspěje v jakémkoli oboru, protože se ty věci naučí. Má větší schopnosti k tomu, aby se přizpůsobil změně. A takoví jsou k nezaplacení.

■ Dá se to naučit každého?

Vše záleží vždy na osobním přístupu žáka. Škola dělá vše pro to, aby žák vytěžil maximum.

■ Technologie už děti obklopují. Jak se vypořádat s tím, aby u toho neseděly pořád?

ICT technologie používáme ve výuce a stojíme si za tím, že neškodí, pokud jsou v rovnováze s vedením dětí ke sportu a venkovním aktivitám.

Máme velmi dobře rozvinutý preventivní program, máme výbornou preventivní školu a speciálního pedagoga, kteří dobře pracují s dětmi v tom směru, jak nebyť technologiemi převálcován.

■ Pandemie vnesla do školství nové výzvy. Co vám?

Nám se potvrdilo, že jsme dobří. Přechod na distanc byl pro nás záležitost jednoho odpoledne. Naše škola a naše síť pracují s internetovými nástroji pro dálkovou výuku dávno. Řekli jsme si jen, že se sejdeme na meetu a budeme dodržovat normální rozvrh hodin.

Ale určitě se nám zvedly kompetence učitelů, kteří si třeba předtím nevěřili a teď si věří víc. Naučili se pracovat s různými technologiemi, které jim usnadňují práci. Děti se naučily dodržovat time management, protože si mohly víc rozdělovat práci podle svého času. Věděly, že mají něco zadaného zpracovat, a to podle vlastního tempa.

A pak jsme se díky našim zkušenostem zapojili do pokusného ověřování distanční výuky a naše škola má program, že jsme začlenili žáky, kteří dál pokračují v distanční formě studia, a ověřujeme, jestli je to vhodné pro studium střední školy. Musím za sebe říct, že ano.

■ A je to vhodné pro jejich sociální rozvoj?

Musíte mít dobře nastavený systém a vědět, pro které děti to je vhodné. Chodí do školy v případě potřeby, nemusí tu být v 8.30, nemusí dojíždět, ale podle svého tempa a své rychlosti dostávají úkoly a termín odevzdání je pátek. Musí si samy rozvrh-

nout práci, komunikovat s učitelem, hlásit se na konzultace.

Ale sociální problémy samy školy nikdy nevyřeší. Je samozřejmě lepší, když děti rostou v nějakém prostředí a jsou na to zvyklé, ale s distančním režimem se budou setkávat častěji. Obecný trend je, a přecházejí na něj všechny firmy, že zaměstnanci chodí do práce jeden den v týdnu. Když to budou znát ze školy, bude to jejich výhoda.

■ Jak se výuka přenesla do obývacího pokoje, tak se o její náplň začali více zajímat rodiče. U vás se to taky nějak odrazilo?

Náplň neřešili vůbec, ale spíš s námi byli v těch hodinách a dostávali jsme zpětnou vazbu, jak jsou pěkně dělané, jak zapojujeme děti, jak je výuka interaktivní, že děti musí pracovat, že to je hodně postavené na práci s videem, textem, že používáme elektronické testy, že děti mohou pracovat i na zadaných projektech v týmech apod.

■ Jak jsou na tom děti po psychické stránce? Nyní na ně začínají doléhat frustrace...

Tušili jsme, že něco takového přijde, už koncem léta jsme se zaměřili na inovace preventivního programu sociopatologických jevů a s preventivníky jsme začali dělat teambuildingové akce. I teď děti vyjždí se třídou ven, děláme socializační programy, zaměřujeme se na prevenci.

I my jsme vnímali, že děti začaly sociální síť a kyberprostor, ve kterém se rok pohybovaly, zneužívat. Je totiž jednodušší říct něco na Facebooku než to říct někomu do očí.

Včas jsme reagovali a hned řešili socializační programy, kam pojedou, jak třídu stmelit s třídním učitelem a jak na to navázat další školní rok. A pak jsme je vedli k tomu, co je na internetu vhodné a co ne.

■ Jaký je zájem, jaké je školné a jaké máte výsledky?

Zájem je velký, školné vyjde na 40 až 70 tisíc ročně.

Naši žáci studují nejen na zahraničních univerzitách v Evropě, například v Rakousku, Španělsku, Velké Británii a USA, ale i na prestižních českých – jako jsou lékařské, veterinární, právnické, pedagogické a další fakulty. A pak tedy u státní maturity máme poslední dva roky stoprocentní úspěšnost.

■ A jazyková vybavenost?

Všichni žáci naší školy odchází s mezinárodním jazykovým certifikátem úrovně B2 a vyšší. Všichni konají ve třetím ročníku mezinárodní jazykovou zkoušku.

Máme i děti, které neměly vůbec žádné znalosti a teď mají C2, jsou na úrovni rodilých mluvčích a studují v zahraničí.

A pokud projde návrh pana ministra školství, že budou moci děti maturovat kdykoli během čtyř let na střední škole, tak absolventi naší ZŠ mohou maturovat z anglického jazyka už v prvním ročníku. Ti u nás totiž končí na úrovni B2, což je o stupeň vyšší úroveň než státní maturitní zkouška.

Partnerem stránky je

